

[Landbrugsministeren.]

i nødvendigt omfang stilledes midler til rådighed som lån på lempelige rente- og afdragsvilkår.“

Ja, når disse udtalelser fra fællesorganisationen og fra mejerierne i Ribe amt foreligger, vil enhver forstå, at det ikke er på et spinkelt grundlag, man i ministeriet har udarbejdet forslaget.

Med hensyn til landbrugets afvisning af de billige lån må jeg sige, ligesom hr. Bertel Dahlgaard gjorde det, at jeg forstår ikke denne stilling. Når jeg ser tilbage på de stats-tilskud eller statslån til en meget billig rente, som landbruget har fået gennem årene og fremdeles får, og som er vedtaget her i rigsdagen med venstres og konservatives stemmer, forstår jeg ikke, hvorfor man gør nogen forskel her. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nævnte forskellige billige lån, f. eks. grundforbedringslån, lån til ensilagebeholdere og staldhygiejne. Der er således landmænd, som flere gange har modtaget 10 000 kr. i tilskud til grundforbedringsarbejde. Jeg forventer da, at de, der nu vil modsætte sig dette forslag, enten tilbagebetaler de lån, de har modtaget, eller i hvert tilfælde siger nej til yderligere lån af den slags.

Jeg kan heller ikke forstå, at de ærede medlemmer kan gå imod det foreliggende lovforslag, når de tænker på, at vi hvert år yder store tilskud til dyrskuer o. lign. og f. eks. til systematiske jordbundsundersøgelser hos landmændene, og at vi lige enstemmigt har vedtaget en lov om oprettelse af statshusmandsbrug, der koster millioner af kroner. Vi gennemfører hvert år på finansloven bevillinger til landboforeninger, husmandsforeninger o. s. v. og endelig, som også det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nævnte, en konsulentbevilling, der kommer op imod 3 mill. kr. årlig. Dersom venstre og konservative virkelig for alvor vil modsætte sig dette forslag, som er fremkommet efter anmodning af mejerierne og anbefalet meget varmt af fællesorganisationen for mejerierne her i Danmark, må jeg forvente, at der fremkommer forslag fra de to partier gående ud på ophævelse af en række af de tilskud og billige lån, jeg her har omtalt. Der må dog være en lille smule logik i den politik, man fører herhjemme, ellers synes jeg, vi er kommet lidt langt ud. Jeg håber

derfor, at der er så megen fornuft tilbage, at man, inden forslaget er færdigbehandlet her i rigsdagen, har fået en anden stilling til det indenfor de to partier.

Teichert: Jeg havde tænkt, at et så velgennemtænkt og vel gennemarbejdet forslag som det her foreliggende havde fået en lettere gang igennem tinget, end tilfældet er blevet. Man kan ikke på et eneste punkt nævne noget i forslaget, som ikke er realiserbart, som ikke er i pagt med virkeligheden, og som ikke kan gennemføres.

Jeg vil gerne sige til venstres ordfører, det ærede medlem hr. Peder Christensen, at han efter min mening har gjort landbruget og partiet venstre en bjørnetjeneste ved den tale, han her holdt. Vi ved alle sammen, hvorledes forholdene indenfor landbruget har været i den forløbne tid; når venstres ærede ordfører så siger, at landbruget sagtens kan klare problemerne selv, er det fuldstændig i strid med virkeligheden. Gang på gang har landbruget jo måttet modtage støtte fra det offentlige, og det er efter min mening kun rimeligt, at vi alle står last og brast, når forholdene kræver det. Man bør ikke nu indenfor landbruget slå sig for brystet og føle kræfterne svulme, det har man slet ikke råd til. Jeg har forholdene på meget nært hold, jeg kender dem fra min virksomhed som formand for grundforbedringsudvalget, og jeg kender den trang til statsstøtte, der er tilstede, og de forskellige problemer, man har. Det er fuldstændig rigtigt, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, at alle de landbrugslove, vi har for øjeblikket, og den måde, hvorpå de udnyttes, viser, hvorledes det står til, og hvilke krav der stilles til samfundet fra landbrugets side.

Det ærede medlem hr. Peder Christensen nævner driftsomkostningerne og siger, at de ikke spiller nogen større rolle, og stiller problemet op, som om et lille mejeri klarer sig lige så godt som et stort. Men man kan også stille det op på den måde, at man regner ud, hvor meget det betyder for et lille brug, der leverer 25 000 kg årlig til mejeriet. Når man tager forholdene i betragtning for et lille mejeri på omkring 1 mill. kg og et mejeri på 5 mill. kg, kommer man op på en forbedring på 1,5 øre pr. kg, og man kan sagtens regne ud, hvor meget